

číslo 7,8

TISOVSKÝ MESAČNÍK

júl - august 2009

Mestské noviny
občanov Tisovca
a Rimavskej Píly
XIX. ročník

cena 0.25€

Všetko má svoj koniec

*Ako rýchlo život začne,
taký istý koniec má.
Kým si tu, tak skús žiť vďačne,
táto chvíľa môže byť posledná.*

*Keď vyrastie rastlina,
nový život začína.
Zrazu vidím – niekto beží,
už rastlina mŕtva leží.*

*Narodí sa mláďatko,
na svet prišlo na krátko,
pytliak išiel okolo,
zvieratka už nebolo.*

*Sliepka zniesla vajíčko,
aj to je tu máličko.
Ukradol ho malý Ferko,
hodil vajce, vajce tieklo.*

*No aj keby sa vyľahlo,
chorobám by podľahlo.
Vtáčia chrípka, možno mor,
neprežije žiadny tvor.*

*Postavíme v meste dom,
dáme ho na prenájom.
O pár dní je z domu popol,
hasiči sú všade vôkol.*

*Užívaš si život nočný,
zdá sa ti byť nekonečný,
ale pozor – zdanie klame,
druhý deň ti kosti láme.*

*Nevydrží ani láska,
jeden podvod – srdce praská.
Každý má právo len na jeden životný čas
a keď umrie, nevráti sa na svet zas.*

*Už mi pohľad od papiera bočí,
týmto sa môj príbeh končí.
Celé sa to zbehlo náhlivo,
„kašlem na smrť, verím na život.“*

Michal Kojnok, 15 rokov
Gymnázium Mateja Hrebendu Hnúšťa

(Mimoriadne čestné uznanie za poéziu v
súťaži HREBENDOVA KAPSA 2009)

V čísle nájdete aj:

*uznesenia MsZ, 25 rokov na nohách,
informácie primátora, ponuky
podujatia, reklamy, inzercia,
výsledky volieb do europarlamentu,
glosár, básne, júnové akcie na R.
Píle, sociálnu problematiku, svet
rastlín z iného uhla pohľadu a ďalšie*

V dňoch 17. - 21. 6. 2009 sa uskutočnili **XV.**

Dni mesta. Napriek niektorým kritickým
hlasom si myslím, že organizátorom množstva
podujatí nemožno uprieť snahu zvládnuť túto
veľkolepú slávnosť mesta, hoci i ja sám mám
určité výhrady. Ďakujem všetkým tým, čo
dokázali priložiť ruku k dielu.

Štefan Sabó
foto: Milan Slabej

Na zasadnutí 2.7.2009

schválilo:

- Plán činnosti Mestskej polície v Tisovci na 2. polrok 2009 s pripomienkami
- Plán kontrolnej činnosti hlavnej kontrolórky mesta na 2. polrok 2009
- Plán zasadnutí Mestského zastupiteľstva v Tisovci na 2. polrok 2009
- predloženie žiadosti o NFP v rámci výzvy ROP-4.1a – 2009/01 za účelom realizácie projektu „Regenerácia sídla mesta Tisovec“, ktorého ciele sú v súlade s platným územným plánom mesta a platným Programom hospodárskeho a sociálneho rozvoja mesta, zabezpečenie realizácie projektu po schválení žiadosti o NFP, financovanie projektu vo výške 5 % z celkových oprávnených výdavkov na projekt
- Dodatok č. 1 k zmluve Mesta Tisovec s firmou STRABAG s. r. o. Bratislava - alternatíva č. II
- Úpravu rozpočtu mesta na rok 2009 rozpočtovým opatrením č. 2/2009
- kúpu nehnuteľností v k. ú. Tisovec na ulici Daxnerovej do vlastníctva mesta
- parcelu CKN č. 2664/2 o výmere 70 m2 evidovanú ako záhrady
- parcelu CKN č. 2666 o výmere 38 m2 evidovanú ako záhrady
- parcelu CKN č. 2667 o výmere 38 m2 evidovanú ako záhrady
- parcelu CKN č. 2672 o výmere 96 m2 evidovanú ako zast. plochy a nádvoria spolu so stavbou rodinný dom súpisné č. 683
- parcelu CKN č. 2673 o výmere 62 m2 evidovanú ako zast. plochy a nádvoria
- parcelu CKN č. 2675 o výmere 42 m2 evidovanú ako zast. plochy a nádvoria

MESTSKÉ ZASTUPITEĽSTVO

- parcelu CKN č. 2677 o výmere 163 m2 evidovanú ako záhrady vedených na LV č. 1261 v spoluvlastníckom podiele 1/1 – ina a parcelu na ktorej je spoločný dvor CKN č. 2676 o výmere 440 m2 evidovanú ako zast. plochy a nádvoria v spoluvlastníckom podiele 30/60 – tin teda 220 m2 výmery pripadajúcej na spoluvlastnícky podiel, vedenej na LV č. 1260
 - parcelu CKN č. 2665 o výmere 42 m2 evidovanú ako zast. plochy a nádvoria vedenú na LV č. 1259 v spoluvlastníckom podiele 1/2
- od Miliny PARDUPOVEJ, bytom Tisovec, Daxnerova č. s. 683
- odpredaj časti pozemku v k. ú. Tisovec z majetku mesta – parc.č. CKN 7076/2 evidovaná ako trvalé trávne porasty pre Rudolfa MUŠUKU, bytom Tisovec Hviezdoslavova č. s. 329 z dôvodu majetkoprávného vysporiadania. Celková výmera a cena odpredanej časti pozemku budú upresnené po vyhotovení geometrického plánu, ktorého vyhotovenie si zabezpečí žiadateľ na vlastné náklady. Cena bude stanovená v súlade s platnou legislatívou.
 - Zmluvu o dočasnom užívaní nehnuteľnosti – rodinný dom č. s. 33 na ulici Jozeffyho v Tisovci pre Moniku KOCHANOVÚ, bytom Tisovec, ulica Muránska č. s. 549 Doba prenájmu: od 1. 7. 2009 – 30. 6. 2010. Cena prenájmu: 16,60 eur/mesiac, ročne 199,20 eur
 - otvorenie prevádzky Rozličný tovar NAŤA na ulici Daxnerovej v Tisovci s nasledovnými otváracími hodinami :

pondelok, utorok, štvrtok	7.00 – 11.00 hod.
14.00 – 20.00 hod.	
streda	voľný deň
piatok, sobota	7.00 – 11.00 hod.
14.00 – 21.00 hod.	
nedeľa	15.00 – 18.00 hod.
- otvorenie prevádzky Kaviarne s obchodným názvom KAVIAREŇ POD ORECHOM na ulici Jesenského č. s. 1075 v Tisovci, ktorú bude prevádzkovať EURO – MIKA s.r.o. Muránska 1491, Tisovec v zastúpení Ing. Katarínou Mináčovou – Kardošovou s nasledovnými otváracími hodinami:
pondelok – nedeľa	10.00 – 22.00 hod.
- Dodatok č. 3 k nájomnej zmluve o nájme nebytových priestorov zo dňa 1.6.2005 pre Jaroslava LACKA, bytom Hlavná č. s. 222, Rimavská Píla. Predmetom dodatku č. 3 je zmena v čl. II v časti „Doba prenájmu a zániku.“ Zmluva sa týmto dodatkom predlžuje do 31. 5. 2011. Ostatné články zmluvy ostávajú v pôvodnom znení.
- vzalo vedomie:**
- Informácie zo zasadnutí stálych komisií Mestského zastupiteľstva v Tisovci a Výboru m. č. Rimavská Píla
 - Informáciu o investíciách mesta a ich zabezpečenie verejným obstarávaním v r. 2008 a v I. polroku 2009
 - Informáciu o využívaní priestorov Základnej školy Dr. V. Clementisa v Tisovci formou prenájmu
 - Prehľad nájomných zmlúv a zmluvných prevodov majetku mesta za 1. polrok 2009
 - Žiadosť Školskej jedálne pri ZŠ Tisovec zo dňa 12. 6. 2009
 - Informácie primátora mesta Tisovec
- z uznesení spracovala redakcia*

Informácie primátora mesta za mesiac jún 2009

- 1.6.
Zasadnutie zamestnancov MsÚ – rozdelenie úloh na jún – dni mesta, pripomienky zo zasadnutia mestského zastupiteľstva, príprava a realizácia investícií v meste
- 3.6.
- Slávnostné odovzdanie maturitných vysvedčení študentom – maturantom Strednej odbornej školy Tisovec v Obradnej sieni
- Zasadnutie MO SZPB k príprave okresných osláv, ktoré sa uskutočnia dňa 2. septembra 2009 v Tisovci (prítomní riaditelia a zástupcovia miestnych škôl)
- 4.6.
Rokovanie v Bratislave - Odovzdanie slávnostných cien v spolupráci s Národným osvetovým centrom
- 5.6.
- Príprava volieb do európskeho parlamentu - kontrola úloh
- Festival Janka Plichtu, prehliadka dychových hudieb v kinosále MsKS
- 6.6.
Voľby do Európskeho parlamentu
- 8.6.
- Zasadnutie organizačného výboru k príprave a zabezpečeniu XV. DNÍ MESTA TISOVEC
- Otvorenie a začatie stavby „Rekonštrukcia miestnych komunikácií a chodníkov“ firmou STRABAG
- 9.6.
Rokovanie poslancov BBSK za volebný obvod

- Rimavská Sobota – prideľovanie finančných prostriedkov na projekty
- 10.6.
Rokovanie so zástupcami – zamestnancami BBSK k zabezpečeniu XV. DNÍ MESTA
- 12.6.
Prijatie abiturientov po 30 rokoch bývalej Strednej priemyselnej školy hutníckej v Tisovci
- 15.6.
- Kontrola plnenia zadaných úloh, samotnej prípravy a priebehu XV. DNÍ MESTA
- Rokovanie poslancov BBSK v Banskej Bystrici
- 16.6.
- Príprava realizácie projektov mesta Tisovec zo štrukturálnych fondov EÚ (ZŠ – II. kolo (odovzdanie projektu - júl; Regenerácia sídiel – september)
- 17.6.
Rokovanie so zástupcami Regionálnej správy ciest a.s. k búracím prácam na Srdiečku a oprave miestnej komunikácie na Rimavskej Píle
- 18.-21.6.
XV. DNI MESTA TISOVEC
- 22.6.
- Porada starostov obcí a primátorov miest s vedením Stredoslovenskej vodárenskej spoločnosti a.s. v Hnúšti
- Zasadnutie Rady Združenia miest a obcí Gemera a Malohontu v Ožďanoch
- 23.6.
Zasadnutie prípravného výboru k príprave a zabezpečeniu okresných osláv SNP konaných 2.

- septembra 2009 v Tisovci
- 24.6.
- Deň vidieka v Bratislave – prezentácia Mikroregiónu Muránska planina (zúčastnila sa Ing. V. Huňová, poslankyňa MZ)
- 25.6.
Kontrola investícií v meste – autobusová zastávka na Rimavskej Píle; výstavba ihriska pri športovom areáli ZŠ; rekonštrukcia miestnej komunikácie a chodníkov v Tisovci a príprava rekonštrukcie miestnej komunikácie na Rimavskej Píle
- 26.6.
- Rozlúčka detí s Materskou školou Tisovec pri odchode na základnú školu v Obradnej sieni MsÚ
- Účasť na slávnostnom otvorení Klenovskej rontouky
- 27.6.
- Slávnostné ukončenie školského roku v Materskej škole v Rimavskej Píle
- Rokovanie s vedením Stredoslovenskej vodárenskej spoločnosti a.s. o požiadavkách mesta Tisovec
- 30.6.
- Slávnostné ukončenie školského roku 2008/2009 v Základnej škole Dr. Vladimíra Clementisa
- Odovzdanie vysvedčení žiakom 9. tried a niektorým žiakom 8. ročníka v Obradnej sieni MsÚ
- Kontrola projektu Základnej školy Dr. Vladimíra Clementisa – rekonštrukcia objektov

Nedospelí*(na demokraciu)*

Tak ako bolo
je i teraz.
Pravda krváca
ako už neraz.

Žiadna zmena deja,
masový vrah súdi
vreckového zlodēja.

Špinavé ruky bez svedomia
zbožne zopnuté.
Ideály dobra
znova sú kopnuté.

VUML absolventi
kostolné lavice derú,
materiálni oponenti
zapredávajú svoju vieru.
S beľmom na očiach
to, čo hlásali,
bez studu pomôcia.

Pre čaro mamony
pre plnosť brucha,
zriekneme sa
človečenstva ducha.
Bez povolenia zeme
budúcnosť kradneme.
Kto povezie detí cnosť?
Sme nezvaný hosť.

Škodná, čo najviac
seba hubí.
Škodlivá pleseň,
otrávené huby.
Sluha prezlečený v páva.

No beda,
panstvo sa strieda
ako sneh a tráva.

*Karol Hruška***Tisovský glosár**

A máme za sebou 15. Dni mesta... Dni, kedy by sa občania nášho mestečka mali zabávať, radovať a tešiť z toho, že je tu mestská samospráva, ktorá pre svojich voličov aspoň raz do roka pripraví rad kultúrno – spoločenských a športových podujatí pre veľkých aj pre malých. Úmysel bol aj tohto roku dobrý: tri profesionálne programy, nadregionálna výstava cestovného ruchu, jarmoky, športové turnaje, kopa iných akcií a sprievodných podujatí atď. V súčasnej hospodárskej kríze takmer zázrak. Keby... Keby sa trochu myslelo na to, že atrakcie pre deti nemôžu byť v uzavretej zóne na koncerty, keby tie atrakcie neboli také predražené, keby sa program na slávnostné zasadnutie mestského zastupiteľstva poriadne odskúšal, keby sa myslelo na to, že polovica júna je dosť rizikové obdobie na splavovanie Rimavy, keby sa počítalo s tým, že nie každá amatérska kapela je počúvateľná malými deťmi, keby agentúra zabezpečujúca vystúpenie kapiel mala uhradené všetky záväzky atď. atď. Tých „keby“ je už príliš veľa na to, aby sa kompetentní nezamysleli, či budúce dni mesta nespraviť ináč, s inou agentúrou, s iným programom. Možno trochu kratšie, možno menej honosné, ale v prvom rade pre potešenie našich občanov (vrátane tých najmenších). To je námietka na zamyslenie pre vrchnosť, pre nás – poslancov a členov komisií, ale aj pre všetkých obyvateľov mesta. Dobré námety sú vítané. Lebo nadávať a kritizovať, to vieme všetci, všakže...

A začali sme asfaltovať... Po rokoch šetrenia a márneho dúfania, že sa podarí vytlačiť z eurofondov nejaké euráčky na naše rozbité komunikácie, sa mesto rozhodlo investovať do ciest z vlastných zdrojov. Zdá sa, že eurofondy sú len pre niektorých vyvolených... A tak sa na asfaltovanie vyčlenilo z rezervného fondu a z úveru 6 miliónov bývalých korún. Problém je v tom, že keby sa mali asfaltovať všetky cesty, ktoré sú rozbité a potrebujú opravu, mesto by to stálo niekoľkonásobne viac. Takže aj asfaltovanie sa musí robiť na etapy, po častiach. Viem, že ľudia sú nespokojní, každý chce mať pred domom upravenú komunikáciu, bez jam a bez prachu. A tak sa podpisujú petície, vznikajú hádky, píšú sa sťažnosti. Proste, tých restov z minulosti je príliš veľa, aby boli naraz spokojní všetci. Problém je v tom, že mesto si nemôže dovoliť vyčerpať všetky rezervy. Ešte stále sú v hre rôzne projekty, pri ktorých je potrebná spoluúčasť mesta. Uvidíme, koľko peňazí zostane do budúceho roku, a potom sa bude v asfaltovaní pokračovať. Takže trpezlivosť, priatelia...

Rozruch nielen v našom meste spôsobilo schválenie zmeny VZN o dodržiavaní verejného poriadku. Ani nie tak táto novela, ako zverejnenie časti VZN o chove zvierat, schválenej v r. 2000, týkajúcej sa chovu psov v bytovkách. Po deviatich rokoch je zrazu veľké haló, čo to za blbosť mesto schválilo, keď zakázalo v bytoch chov psov nad 15 kilo. Zaujímavé, že v čase schválenia sa nad tým nikto nepozastavil. Asi aj preto, že v tom období istý MM choval v byte dvoch vlčakov, ktorými ohrozoval svoje okolie a susedov a mesto hľadalo páky, ako ho spacifikovať. Jednou bolo aj spomínané VZN. Odvtedy sa nestalo, že by mesto uplatnilo voči niekomu spomínané ustanovenie. Názory na chov psov v bytoch sú rôzne. Pre niekoho je pes priateľ najbližší a spoľahlivý strážca majetku, iný názor majú susedia takého havkáča alebo mamičky detí, ktoré vidia, ako sa ich ratolesti v piesku alebo v tráve radostne hrajú so psími hovienkami. Veľký pes sa navyše v rukách nezodpovedného alebo opitého pána stáva útočnou zbraňou. Kým ho chovám vo vlastnom dvore, tak je to moja vec (ak mi neuteká do ulíc). Ale v bytovkách je to aj o ohľaduplnosti a rešpektovaní, že v dome nie som sám. Takže keď pes v byte, tak nie veľmi nervózny a nie nebezpečný. A hovienka po ňom pekne do igelitového sáčku a šup s nimi do najbližšieho kontajnera (podľa možnosti nie na separovaný zber) alebo do koša na odpadky. To sa môže! A že nemáte peniaze na sáčky? Ten, kto má peniaze na krmivo pre psov, mal by ich mať aj na to, čo z toho krmiva zostane...

Prajem hlavne študákom veselé prežitie prázdnin, ich rodičom čo najmenej stresov, kde sú a čo robia ich ratolesti a všetkým pekné dovolenky či oddych.

*J. Lacko***Júnové akcie v MŠ Rimavská Píla**

Jún je posledným školským mesiacom, no i napriek tomu sa v Materskej škole Rimavská Píla uskutočnili tri milé akcie:

- 1. júna 2009 sa naši najmenší dočkali svojho obľúbeného sviatku – MDD. Mamičky im pripravili príjemné prekvapenie – varili guláš, organizovali súťaže, ozdobili dvor balónmi a stužkami. Deti sme prekvapili vychádzkou

na zmrzlinu. Po návrate do škôlky začali súťaže. Deti bojovali s plným nadšením. Za zaslúženú výhru boli odmenení sladkosťami. K dobrej nálahe prispeli aj detské pesničky. Po súťažiach sme si pochutnali na výbornom guláši a sladkých koláčikoch. Namaľované tváričky detí sa usmievali po celý deň. Akcia sa podarila a deti boli spokojné, že sme im darovali deň plný prekvapení, lásky, darčiekov a súťaží. Podakovanie patrí rodičom za ich ochotu a záujem spolupracovať s MŠ.

- 22. júna 2009 sme navštívili najstaršiu a najnavštevovanejšiu ZOO Bojnice, ktorá je umiestnená v krásnom prostredí susediacom s Bojnickým zámkom. Deti najviac zaujal pavilón opíc, pavilón slonov, akvárium a terárium. Učarovali im aj medvede, ťavy, zebry, antilopy a papagáje. Zo

zoologickej záhrady sme odchádzali zrekreovaní s príjemným pocitom, že sme prežili príjemný a zaujímavý deň.

- 29. júna 2009 sa konala rozlúčka predškolákov – Vratka, Michalka, Dávidka, Esterky, Ley, Ivanky s MŠ, ktorých od septembra čakajú školské povinnosti. Lúčili sme sa veselo básničkami, pesničkami a tančekom. Svojím potleskom prišli predškolákov povzbudiť aj Ing Peter Mináč primátor mesta, JUDr. Zuzana Kederová prednostka mestského úradu a Mgr. Marián Krivuš poslanec MsZ. Rozlúčka sa ukončila chutnou kapustnicou, výbornými tortami a detským šampanským.

Mgr. Denisa Brádňanová, učiteľka MŠ

Mala by rodina doopatrovať svojich blízkych doma, alebo to nechať na profesionálov?

Odpoveď na otázku rieši mnoho rodín. Rozhodnutie je individuálne, ovplyvňuje ho veľa faktorov, ktoré sa naviac menia v priebehu samotného procesu opatrovania. Obyčajne rodina pozná svoje možnosti, nie vždy ale má dostatok vedomostí z legislatívneho i praktického hľadiska. A tak sa rodina rozhoduje ako zvládnuť záťaž, ktorá súvisí s opatrovaním starnúceho rodinného príslušníka, či člena rodiny so zdravotným postihnutím. Starnutie doma býva totiž často komplikované. Mnoho ľudí na sklonku života zle znáša starnutie, sú mrzutí, či nevďační. Starnutie sprevádza citová labilita, vynucovanie si zvýšenej pozornosti, pocity osamelosti. Seniori často ventilujú dlhodobé a neukončené konflikty a skryté narušené vzťahy k niektorému z detí. V takýchto rodinách ide o „testovanie“ miery tolerancie. Naviac pribúdajúce zdravotné problémy komplikujú situáciu celej rodine. Pri ležiacich senioroch a občanoch so zdravotným postihnutím, ktorých treba odborne opatrit', rodiny zisťujú, že sa nezaobídu bez pomoci. Tiež ľudia, ktorí nemôžu zanechať prácu a zároveň chcú svojich príbuzných doopatrovať doma, sú potom odkázaní na pomoc opatrovateľských služieb. Opatrovateľské služby dočasne odbremení rodiny od namáhavej starostlivosti. Títo ľudia pod ťarchou zodpovednosti o svojich blízkych väčšinou už stratili nárok na vlastný život. Mnohí to tak prežívajú aj niekoľko rokov. Za týchto okolností, ak domáceho opatrovateľa na niekoľko hodín zastúpi profesionálny opatrovateľ, je to pre nich určite pomoc na zvládnutie povinností, vyplývajúcich z potrieb vlastného života. Starostlivosť o blízku osobu pre nich aj tak pokračuje naďalej po zvyšok dňa a najmä v noci. Preto odpoveď na otázku doopatrovať blízku osobu doma alebo to nechať na profesionálov je áno, no s pomocou profesionálov. Takáto forma pomoci napomôže

zabrániť doživotnému umiestneniu seniora v zariadení sociálnych služieb. Mnoho seniorov a občanov so zdravotným postihnutím by si tak s pomocou profesionálneho opatrovateľa a rodiny vedelo vytvoriť a zorganizovať vhodné životné podmienky, aby zostali naďalej žiť v pôvodnom domácom prostredí. V meste Tisovec sa o starých ľuďoch a ľuďoch so zdravotným postihnutím starajú „opatrovatelia“. Zákon č.195/1998 Z.z. o sociálnej pomoci, ktorý platil do konca roku 2008, jednoznačne nevymedzoval kto je opatrovateľ. Naše mesto pri priznaní opatrovateľa vychádzalo v ústrety opatrovaným, uprednostnením jemu blízkej osoby. Tak sú za opatrovateľov väčšinou priznaní rodinní príslušníci, zväčša deti, manžel, či manželka. Z pohľadu čiste legislatívneho sú takto rodinní príslušníci v pozícii zamestnanca mesta. Zámerom mesta Tisovec v oblasti poskytovania sociálnej služby formou opatrovateľskej služby je a bolo poskytovať sociálne služby občanom na sociálnu službu odkázaným kvalitné sociálne služby, pri využití všetkých ľudských zdrojov aj za nových legislatívnych podmienok. Mesto usiluje o vytvorenie trojitého modelu, založeného na fungovaní vzťahu medzi opatrovaným, opatrovateľom a rodinou. Rodina je v úlohe domáceho opatrovateľa, mesto zastupuje profesionálny opatrovateľ a s ním komunikuje občan, ktorý je na sociálnu službu odkázaný. Opatrovateľská služba prostredníctvom profesionálneho opatrovateľa odľahčuje rodinu. Ustanovuje to tak aj zákon č.448/2008 Z.z. o sociálnych službách, ktorý platí od 1.1.2009. V ustanovení § 84 ods.9 zákon vymedzuje, že opatrovateľom môže byť fyzická osoba, ktorá a/ má úplné stredné odborné vzdelanie získané v študijnom odbore so zameraním na opatrovanie alebo na poskytovanie zdravotnej starostlivosti, alebo, b/ absolvovala akreditovaný kurz opatrovania

najmenej v rozsahu 220 hodín. Opatrovateľom môže teda byť osoba, ktorá spĺňa aspoň jednu z uvedených podmienok. Povinnosť splniť kvalifikačné predpoklady platí do 31.12.2011. Dovtedy môže vykonávať opatrovateľa aj osoba, ktorá kvalifikačné predpoklady nespĺňa. Od 1.7. 2009 do termínu 31.12.2011 mesto Tisovec bude prehodnocovať poskytovanie opatrovateľskej služby v zmysle platnej legislatívy a schválenej VZN mesta Tisovec o poskytovaní opatrovateľskej služby a výške úhrad za poskytované sociálne služby. Priebežne od 1.7.2009 najneskôr do 30.11.2010 budú postupne preposudzovaní aj občania, ktorým sa opatrovateľská služba poskytuje podľa zákona č.195/1998 Z.z. o sociálnej pomoci a bude im vydané rozhodnutie o odkázanosti na sociálnu službu.

Otázka ako téma, na začiatku môjho príspevku isto zaujíma verejnosť. Dotýka sa nás všetkých, najmä ak sa ocitneme v situácii, keď náš najbližší potrebuje pomoc. Riešime ju ako rodina, rieši ju spoločnosť, rieši ju odborná verejnosť. Nikdy sa nestane, že osoba, ktorá nevláda starostlivosť o seba zostane bez pomoci. Našťastie je to vďaka nám jednotlivcom a svojej komunite, ktorú má každý z nás. I tak je viac ako potrebná rada a pomoc profesionálna. V platnosti je nový zákon o sociálnych službách. Denne sa ale presviedčam, že zákon robí starosti na ceste ako sa k správnej sociálnej službe dostať. Uverejňujem pre potreby verejnosti nášho mesta ako súčasť k môjmu príspevku prílohu o kompenzačných peňažných príspevkoch, o ktoré si môžu občania v prípade potreby požiadať na pracovisku Úrad sociálnych vecí a rodiny Hnúšťa.

Ing. Valéria Huňová, predsedníčka komisie soc. služieb a zdravotníctva pri MsZ Tisovec

Pred rokmi

som čítal článok, v ktorom sa uvádzalo, že americký vedec, keď zisťoval koľko času uplynie, kým sa voda dostane z koreňov k listu rastliny, zistil, že prístroj pripojený k rastline zmenil tvar krivky. Táto sa podobala na krivku, keď človek prežíva radosť – príjemný zážitok. Keď podpätki jeden list, krivka sa zmenila na tzv. stresovú. Pri predvážaní tohto úkazu, čakalo komisiu ďalšie prekvapenie. Ako sa zo zapaľovačom približovali k rastline, normálna krivka sa zmenila na stresovú.

V inom článku som sa dočítal, že lesy v okolí Seattlu (USA) raz za desať rokov napádali škodcovia. Hmyz po jednom čase začal hynúť. Zistilo sa, že napadnuté stromy zmenili zloženie proteínov. Hmyz potom umieral pre nedostatok výživy. Chémia sa zmenila aj na zdravých stromoch, kam sa hmyz ešte nedostal. Informácia o napadnutí sa k zdravým stromom dostala prostredníctvom peľu. Okrem toho napadnuté stromy vylučujú látku podobnú etylénu, ktorú vietor prenáša k susedným stromom. Tak vyvoláva v nich stres a rastlina (strom) začne „vyrábať“ látky proti škodcom. Rozširovanie choroby sa zastavilo. V tkanive poškodených rastlín objavili látku, príbuznú prostagladínu, píše sa v článku, ktorá u ľudí aj zvierat zodpovedá za vnímanie bolesti. Niektoré rastliny po poranení vylučujú kyselinu salicylovú (aspirín) ktorá neutralizuje prostagladín a tým utišuje bolesť. Naše stromy si hoja rany tým, že tieto pokrývajú živicom, takže na tých článkoch nejaká pravda bude.

Ale vráťme sa domov. Môj známy mal palmu. Vždy, keď odchádzal (pravidelne) na niekoľko mesiacov, staral sa o ňu sused. Napriek tomu, že sused sa o ňu staral presne tak ako majiteľ, palma chradla. Opadávali jej listy ako v dobe sucha. Po návrate majiteľa, zvädnuté listy „ožili“ a objavili sa puky, ktoré nahradili odpadnuté listy. Môj známy mi prezradil, že tak ako anglický princ, aj on komunikuje s rastlinou. Nie slovami, ale

myšlienkami.

Pred pár týždňami STV priniesla zábery na nádherné paradajky. Vysoké kríky a veľké množstvo zdravých červených plodov. Tvrdili, že s paradajkami komunikujú aj tak, že im púšťajú hudbu.

V záhrade pred domom môjho suseda rastie ihličnatý strom tak, že už do koreňov sa jeho kmeň postupne od steny odkláňa a obišiel vysunutú strechu. Na strane strechy má menej konárov a nad strechou začína rásť rovno. Ako mohol odhadnúť uhol odklonu?

Keď som navštívil môjho rovesníka J.Š. dnes už mŕtveho v susednej ulici, zistil som veľké prekvapenie. V jednej izbe kral'ovala rozkonárená veľká tropická rastlina od steny po stenu a po strop. Z konárov viseli vzdušné korene. Nepreniknuteľný prales. Keďže už nemohol ani okno otvoriť, spýtal som sa ho, prečo neoreže aspoň niektoré konáre. Dôverne mi prezradil, že to je jeho spoločník a že mu nebude spôsobovať bolesť. Keď som túto rozkošatenú rastlinu spomínal susedke, tvrdila, že mala pocit, ako by stála oproti niečomu dominantnému, čo je pripravené ju vyhodit' pre porušovanie pokoja. Že konáre jej pripadali ako ramená (chápadlá) na obrovskej sépii.

Pred pár rokmi zasadil som dva malé smrečky rastúce v hore akoby z jedného koreňa. Jeden zdravý asi s dvoma alebo tromi púčikmi. Druhý s tromi malými (asi 5 cm) červenými odumretými konáríkmi. Jeden konárík mal na konci ešte niekoľko zelených ihličiek. Po procedúrach, zdravý stromček začal sa tak rozrastať, že začal zakrývať prístup k domu. Prestali sme si ho všimáť. „Neduzivý“ sa zazelenal narástol až do mojej výšky, ale cítime, že nie je „fit“.

Záver: Zdá sa, že rastliny nielen že cítia, ale aj vnímajú, boja sa, pamätajú si a rozlišujú ľudí. Preto zákroky (rezanie) treba odložiť na dobu kľudu – včasná jar, pozdna jeseň. K rešpektu voči prírode treba viesť najmä deti.

MUDr. Jaroslav Rafaj

Tisovec opäť v obraze

Po obrazovej publikácii Milana Slabeja Tisovec mesto pod Hradovou, vydané v roku 2007, prichádzajú k občanom, turistom a návštevníkom mesta po dvoch rokoch až dva nové tituly o meste pod Hradovou.

Mesto Tisovec, v spolupráci s Komisiou podnikateľskou a cestovného ruchu, Komisiou kultúry a športu a Mestským turistickým informačným centrom v kníhkupectve Info v Tisovci vydalo v týchto dňoch, pri príležitosti XV. Dní mesta a 675. výročia prvej písomnej zmienky o Tisovci dva nové farebné propagačno - informačné materiály o Tisovci.

Tým prvým je Turisticko – informačná mapa „Tisovec a okolie“, ktorá obsahuje aktualizovanú orientačnú mapu mesta, fotografie mesta a jeho kultúrnych pamiatok, zoznam pravidelne organizovaných kultúrno-spoločenských podujatí v meste, kontaktné údaje o ubytovacích a stravovacích zariadeniach v meste a okolí, ale aj dôležité telefónne čísla, ktoré ocení každá domácnosť.

Druhá strana mapy je zameraná na prírodu a turistiku v okolí Tisovca. Okrem výrezu turistckej mapy s hlavnými turistickými trasami, tu turista a návštevník mesta nájde aj tipy na prehliadku zaujímavých miest nielen v meste, ale i v okolí a stručné popisy štyroch najviac navštevovaných turistických trás. Cena: 0,80 €

Úpravou, aktualizáciou a doplnením pôvodných

textov brožúrky „Tisovec – Víťame Vás“ vznikla nová útlá publikácia nazvaná jednoducho „TISOVEC“, s podtitulom „Pod Hradovou moje mesto leží...“.

Na malom priestore, tu však čitateľ nájde množstvo základných a dôležitých informácií o meste a živote v ňom v kapitolách:

História

Pôvodné obyvateľstvo a zdroje obživy

Kultúra a zvyky

Školstvo

Architektonické pamiatky

Príroda

Jaskyniarstvo

Šport

Zaujímavosti

28 stranová brožúrka začína príhovorom primátora mesta a jej záver tvorí zoznam ubytovacích a stravovacích zariadení v meste a okolí, so stručným popisom zariadenia, adresou a kontaktom. Základ brožúrky tvorí textová časť, doplnená o fotografie. Cena : 1,80 €

Prostredníctvom tejto brožúrky a vyššie spomínanej mapy prichádza na trh materiál, ktorý tu dlho chýbal. A určite by preto mal mať miesto v každej tisovskej domácnosti.

Tieto propagačno – informačné materiály je možné si zakúpiť v Mestskom turistickom informačnom centre - kníhkupectve Info v Tisovci.

Dušan Kojnok

Kľukatenie ciest

(Jarkovi Matkovi k jubileu)

Po tvrdých cestách bolo treba ísť,
i cez dažde, hmly a nepohodu,
a hľadať úspech či zaslúžený zisk,
chrániť česť svoju
- čistý štít svojho rodu.

Po cestách za láskou,
za šťastím, za vierou
neraz sa prihodí stúpiť aj do blata.
No i napriek tomu
pod erbom pradedov
každú diery v srdci
vždy vedieť zaplátať.

Tou vzácnou záplatou
stala sa ti pieseň
- jej balzam hojivý
vždy dušu pohladil.
Dodnes ju ako dar
v dlani ľudom nesieš,
lebo v nej sú skryté
národné poklady.

Majestát Hradovej
vidal ťa v rodine.
Dve tvoje perličky
baliť do bavlnky,
na cestu navádzať,
ukázať správny smer.
Nakoniec zakotvil
na suchu námorník.

No ešte silu maj
dávať lásku blízkym,
lebo pri nej srdcia
ako hrušky mäknu.
Ešte je potrebné
cestu vnukom čistiť.
Tak povedz občas
o šťastí:
- Je tu!

Ondrej Nagaj

Ku gratulantom sa pripája aj
redakcia TM, oddelenie kultúry
a športu, ako i členovia
a dirigentka MSSD

Podujatia pripravované v letných mesiacoch

30.7.-1.8. – Účasť DS T. Vansovej na divadelnej prehliadke v Močenku

3.8. – 2. prípravný výbor Okresných osláv SNP v Rimavskej Sobote

7.-9.8. – Dni Nového Žmigródu – zatiaľ neoficiálne pozvaný Internacionál Tisovec

22.8. – Vystúpenie MSSD v Stupave

25.8. – premietanie kina

29.8. – Deň Rimavskej Píly (program zostavuje OV R. Píla, predbežne dohodnutý Robo Kazík s ľudovým rozprávačom)

2.9. – Okresné oslavy SNP

DS Daxner bol na celoslovenskej prehliadke v Tlmačoch nominovaný na Scénickú žatvu a dnes už môžeme potvrdiť, že bol aj vybratý.

Do Martina pocestuje koncom augusta.

Pre nepriazeň počasia bol počas XV. dní mesta odložený splav. Keď sa zlepší a ustáli počasie, sme pripravení ho zrealizovať.

Štefan Sabó

Dobrovoľnícky deň v Rimavskej Píle – 26. jún 2009

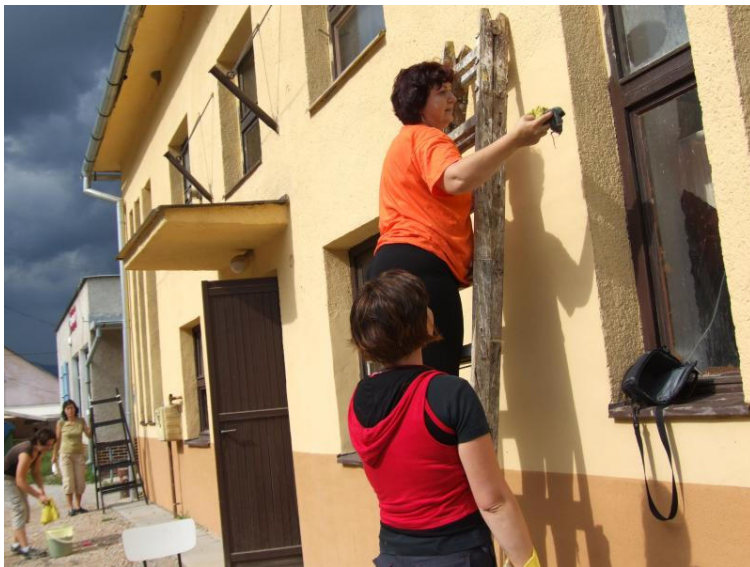
Dobrovoľnícky deň v Rimavskej Píle začal netradične o niečo skôr. Členky MS SČK sa podujali, už vo štvrtok, vlastnými silami a dobrou vôľou skrášliť Kultúrny dom v Rimavskej Píle. Iste si tí všimavejší všimli pekné umyté okná na Kultúrnom dome. Ich plány neprekazil ani silný dážď, ktorý sa po „brigáde“ spustil.

To, že v Rimavskej Píle nie je núdza o ľudí, ktorým záleží na okolí, v ktorom žijú a pomoc, či ľudská spolupatričnosť im nie je neznáma dokazuje aj fakt, že deň dobrovoľníctva naplno využili OZ ZDAR, MS SČK, terénne pracovníčky, miestni obyvatelia a tiež mládež. Spoločne sa rozhodli pomôcť pri započatí terénnych úprav budúceho športoviska v Rimavskej Píle, ktoré budú využívať nielen deti, mládež, ale aj „dospeláci“.

Po práci padol veľmi vhod gulášik, na ktorom si všetci brigádnicí pochutili a napečené koláčiky boli tiež super.

Miestni obyvatelia tak prežili ďalšie pekné popoludnie a navyše spoločne pomohli dobrej veci.

PaedDr. Miriam Kubinská, MS SČK Rimavská Píla

Kalendár výročí osobností Tisovca a Rimavskej Pily

JÚL:

Július Čech

95. výročie narodenia dôstojníka

Narodil sa **1.7.1914 v Tisovci**. V rokoch 1937 bol príslušníkom československej, neskôr slovenskej armády. Zapojil sa do ilegálneho protifašistického odboja. Pomáhal zásobovať a vyzbrojovať partizánske jednotky na východnom Slovensku. Po príchode do Banskej Bystrice bol náčelníkom štábu. Po prechode SNP do hôr pôsobil v okolí **Tisovca** a Kľaku. Od februára 1945 bol operačným dôstojníkom Prvého československého armádneho zboru v ZSSR. V roku 1948 bol v hodnosti majora preradený do zálohy. Od roku 1949 pôsobil ako úradník v Nitre, Rimavskej Sobote a Lučenci.

Jozef Dekret – Matejovie

235. výročie narodenia lesného hospodára, najvýznamnejšej postavy slovenského lesníctva

Narodil sa **12.7.1774** v Čiernom Balogu – Dobroči. Od roku 1780 navštevoval základnú školu a do roku 1787 študoval na gymnáziu v Brezne. Od roku 1788 vypomáhal v úrade komorského lesmajstra v Banskej Bystrici. V roku 1790 bol zástupcom horára v Boci, v roku 1791 v **Tisovci** a Pohronskej Polhore, od roku 1798 komorský horár, lesný správca a inšpektor v Brezne. Bol propagátorom a organizátorom moderného lesného hospodárstva, najmä obnovy a ochrany lesov, pričom na zalesňovanie používal semenno lesných drevín z domáceho zberu. Od 1813 organizoval zakladanie lesných škôlok a semenísk na pestovanie sadencov na ťažšie zalesniteľné miesta. Lesné porasty, ktoré založil pri Harmanci, Starých Horách a v Slovenskej Ľupči, sa doteraz zachovali. Pri obnove lesov sa zamerával najmä smrek, smrekovec a borovicu. V roku 1825 zaviedol stínanie stromov ručnou pílou namiesto sekery, budoval zariadenia suchej a vodnej dopravy dreva, racionalizoval výrobu dreveného uhlia. Do lesov, ktoré spravoval, sa chodili učiť aj poslucháči štiavníckej akadémie a roznášali jeho myšlienky a metódy do celej krajiny, ba aj za hranice. Vydal Protokol o zalesňovacích prácach, pri ktorom uviedol aj svoj životopis. Stal sa hlavným hrdinom próz Jozefa Horáka *Horou pieseň šumí* a *Volanie lesa*. Zomrel 18.1.1841 v Banskej Bystrici.

Cyril Daxner

105. výročie narodenia právnika, účastníka SNP

Narodil sa **20.7.1904 v Tisovci**. Základnú školu vychodil v rodisku. Maturoval v roku 1923 na gymnáziu v Martine. Právo študoval na UK v Bratislave. Po absolvovaní Právnickej fakulty pracoval ako redaktor Národných novín. Od roku 1934 bol advokátom vo Vranove nad Topľou. Od rozbitia republiky organizoval protifašistický odboj na východnom Slovensku, pomáhal zakladať Revolučné národné výbory. Pomáhal sovietskym zajatcom, partizánom, ktorí sa skrývali na východnom Slovensku. Bol prezradený a 19.4.1944 zatknutý, väznený v Ilave, Bratislave a od februára 1945 v koncentračnom tábore Mauthausen, odkiaľ sa vrátil s podlomeným zdravím. 7.6.1945 v Bratislave zomrel na následky fašistického väznenia.

AUGUST

Ján Paľo

85. výročie narodenia akademického maliara

Narodil sa **1.8.1924** v Hnúšti. Základné

vzdelanie získal vo svojom rodisku. Po maturite na gymnáziu v **Tisovci** v roku 1943 pokračoval v štúdiách na Oddelení kreslenia a maľovania vysokej školy technickej v Bratislave. Počas Slovenského národného povstania sa aktívne zapojil do bojov v prapore Prvosienka. Po oslobodení pokračoval v štúdiu na Pedagogickej fakulte v Bratislave a pričínal sa s ostatnými študentmi a profesormi o založenie dnešnej Vysokej školy výtvarných umení. Už počas štúdií sa u neho ohlásila ťažká, zdĺhavá a vtedy nevyliciteľná choroba – následky z Povstania, ktorá mu ohrozovala život i prácu po mnohé roky. V ťažkých stavoch choroby maľoval krajiny vo svojom rodisku. Po roku 1957 žil v Banskej Bystrici a tu naplno rozvinul svoju maliarsku tvorbu. V roku 1967 sa stal riaditeľom Štátnej galérie v Banskej Bystrici. Tu aj zomrel 4.6.1993.

August Horislav Škultéty

190. výročie narodenia evanjelického kňaza, pedagóga a folkloristu

Narodil sa **7.8.1819** vo Veľkom Krtíši.

Ľudovú školu navštevoval v rodisku. Nižšie triedy gymnázia absolvoval na evanjelickom lýceu v Banskej Štiavnici a vyššie v Kežmarku v rokoch 1833-1836. V rokoch 1836-1839 študoval teológiu na evanjelickom lýceu v Bratislave, kde od roku 1839 bol námestníkom profesora Juraja Palkoviča na Katedre reči a literatúry československej. V rokoch 1841-1848 bol kaplánom u superintendenta Pavla Jozeffyho v Tisovci. V rokoch 1848-1850 bol farárom v Dlhej Vsi a v rokoch 1850-1852 v Rozložnej. V rokoch 1862-1874 pôsobil na Prvom slovenskom gymnáziu v Revúcej. Po jeho násilnom zatvorení začal žiť u Štefana Marka Daxnera v Tisovci. V rokoch 1875-1891 bol farárom v Kraskove. Patril k najprogresívnejšie zmýšľajúcim štúrovcom a predstaviteľom slovenského emancipačného hnutia 19. storočia, ktorí horlivo za sociálne a kultúrne povznesenie slovenského národa. Počas pôsobenia v Tisovci patril k zakladateľom verejnej čítárne a cirkevnej knižnice, v ktorej bol zároveň prvým knihovníkom, spolku miernosti, nedeľnej školy i hospodárskeho spolku. Pre svoj zápas o rozvoj národného života Slovákovi bol v revolučných rokoch 1848-1849 zatknutý a vyšetrovaný štatistickým súdom v Plešivci. Svojou pôvodnou tvorbou sa významne zaslúžil o rozvoj slovenskej literatúry, zvlášť v oblasti pre deti a mládež. V roku 1840 ako prvý zo štúrovcov vydal zbierku svojej poézie *Básne*. V roku 1842 bol spoluzostavovateľom Zpěvníka evangelického, do ktorého prispel 7 piesňami. Pre potreby vznikajúcich spolkov miernosti vydal v rokoch 1846-1847 spis *Beda a rata*. V tých istých rokoch spolu s Jonatanom Dobroslovom Čipkom a Štefanom Markom Daxnerom vydal dva zväzky *Zorničky*, zábavníka pre detky, prvého diela pre deti napísaného v spisovnej slovenčine. Ich pokračovaním boli dva zborníky *Rečňovanka pre slovenské školy*, vydané v rokoch 1850 a 1855, ktoré ovplyvnili slovenskú vlasteneckú, jazykovú a estetickú výchovu na slovenských školách. Spolu s Daxnerom a Čipkom zapísal zozbierané slovenské ľudové rozprávky do *Codexu tisovského*, ktorý sa neskôr stal prameňom k Dobšinského Slovenským

povestiam. Významný je jeho podiel na rozvoji slovenského školstva a pedagogiky. Stal sa členom prípravného výboru pre založenie Prvého slovenského gymnázia v Revúcej, ktoré dňa 16.9.1862 otvoril. Pôsoobil v ňom ako profesor náboženstva, slovenského jazyka a dejepisu až do jeho násilného zrušenia v roku 1874. Zároveň bol prvým správcom tohto gymnázia, zaslúžil sa o jeho duchovný a hmotný rozvoj. Počas dvanásťročného pôsobenia v revúckom gymnáziu napísal 14 učebníc, ktoré ostali v rukopise. Pre dejiny školstva a pedagogiky sú významné *Pamäti Slov. ev.a.v. gymnasia a s ním spojeného Učiteľského semeniska vo Veľkej Revúci*, vydané v roku 1889. Zomrel 21.5.1892 v Kraskove.

Pavol Sabó

30. výročie úmrtia evanjelického farára

Narodil sa 6.11.1890 v **Tisovci**. 6 tried ľudovej školy vychodil v rodisku, nižšie triedy gymnázia v Banskej Bystrici, vyššie triedy gymnázia absolvoval na evanjelickom lýceu v Šoproni, kde aj maturoval. V roku 1918 ukončil štúdium na Bohosloveckej fakulte v Bratislave. Ako kaplán začal pôsobiť vo Veľkých Levároch, v roku 1919 prešiel do **Tisovca** a tu pracoval ako kňaz do roku 1958, kedy odišiel do dôchodku. Počas jeho pôsobenia v **Tisovci** bol nanovo pokrytý kostol, boli zakúpené tri zvony, v roku 1952 dal zaviest elektrinu do kostola a boli nainštalované nové hodiny do veže. V roku 1930 sa v **Tisovci** konal generálny zjazd evanjelickej mládeže, ktorého sa zúčastnilo do 500 delegátov z celého Slovenska. V roku 1948 bola v kostole odhalená pamättná tabuľa Pavlovi Jozeffymu. Angažoval sa aj vo verejnom živote. Bol dlhoročným tajomníkom miestneho odboru Matice slovenskej a Sokola. Zomrel 17.8.1979 v Piešťanoch.

Zdenko Kasáč

85. výročie narodenia literárneho historika, kritika, vysokoškolského pedagóga

Narodil sa **15.8.1924** v Poltári. Ľudovú školu vychodil v rodisku. Do gymnázia začal chodiť v Lučenci, no dokončil ho v roku 1943 v **Tisovci**. Potom študoval slovenčinu, francúzštinu a filozofiu na Filozofickej fakulte UK v Bratislave. V rokoch 1948-1950 bol pracovníkom Povereníctva zdravotníctva v Bratislave, v roku 1950 učil na gymnáziu v Lučenci. neskôr vyučoval na Vyššej hospodárskej škole v Banskej Bystrici, potom sa stal riaditeľom gymnázia v Žarnovici. V rokoch 1955-1958 bol školským inšpektorom v Banskej Bystrici a v roku 1958 prešiel na Katedru slovenského jazyka a literatúry Pedagogickej fakulty v Banskej Bystrici, kde pracoval do odchodu na dôchodok v roku 1990. Literárne činný bol už v rokoch stredoškolských štúdií, publikoval v časopisoch *Národné noviny*, *Nový rod*, *Tvorba* i *Elán*. Je autorom monografie *Slovenská poézia protifašistického odboja 1938-1945*, štúdie *Vývin slovenskej poézie v rokoch 1938-1945*, štúdie *Kultúrno-politické problémy Slovenska v rokoch 1939-1944*. Prehľad o disidentských a exilových spisovateľoch po roku 1945 podal v práci *Dotvárame obraz národnej literatúry*. Je tiež autorom viacerých stredoškolských učebníc a vysokoškolských učebných textov z dejín slovenskej literatúry a zostavovateľom viacerých básnických antológií, z ktorých najznámejšia je *Slovnraty*.

Miroslava Kojnoková

Štvrtstoročie. Slovo znejúce trochu veľkolepo. Vyjadruje však to isté, ako dvadsaťpäťka. Toto slovo však už v sebe nesie akýsi nádyh mladosti, najlepšieho veku. Keď sa jedná o človeka. Čo však v prípade, keď sa takéto číslo spomenie v súvislosti s počtom rokov takého

živého organizmu, akým môže byť napríklad aj turistický oddiel? Áno, je to zoskupenie, ktoré naozaj žije. Mení sa miesto a prostredie, v ktorom pôsobí, menia sa ľudia v ňom združení.

Koľko je vek 25 rokov v takomto prípade? Je to veľa, alebo málo? Pre koho ako. V každom prípade je to dôvod zamyslieť sa a obzrieť sa späť. Za rokmi, ktoré tak rýchlo utiekli, za ľuďmi, ktorí boli, ale aj ktorí zostali. Za všetkým, čo sme prežili a zažili na nespočetných turistických akciách. 25 rokov je po absolvovaní takejto dvadsaťpäťročnej spomienkovej trasy dosť. Zostali však už len dvaja, ktorí si môžu v hlave prehrať celý tento film. Pre Vás ostatných je pripravený aspoň malý zosrieh.

Začiatkom roku 1984, keď v Rimavskej Bani fungovala Telovýchovná jednota Slovan, zastrešujúca miestny futbalový klub, oslovil predsedu plemenárskeho podniku p. Filipiak Andreja Knappa, či by nechcel založiť v obci také niečo ako turistický krúžok. Ondrej Knapp bol v obci známy tým, že rád navštevoval a objavoval jaskyne a tak mal k prírode veľmi blízko. Myšlienka o vytvorení turistického krúžku ho chytila a oslovil suseda Dušana Kojnoka, aby založili takýto spolok. Slovo dalo slovo a vyslovené sa začalo stávať skutočnosťou. Do oddielu tak na rok 1984 získali 14 členov. Títo boli hlavne z ulice kde Knappovci a Kojnokovci bývali. Pri vybavovaní turistických preukazov nám trochu pomohol MUDr. Lebeda z Hnúšte.

Keď 15. apríla 1984 Ondrej Knapp úspešne absolvoval školenie cvičiteľov turistiky IV. triedy, mohol už ako predseda, naplno rozvíjať činnosť. Takže práve na mesiac apríl sa viaže vznik vtedy ešte „Odboru turistiky pri Telovýchovnej jednote Slovan Rimavská Baňa“.

Tou celkom prvou akciou, na ktorej sa členovia novo vzniknutého oddielu zúčastnili, bol výstup na Ostrú, každoročne organizovaný turistami z Hnúšte. Vtedy to bolo 4. mája 1984. Ale už 19. mája 1984 sme sa vydali na svoju prvú vlastnú akciu. A bola to práve Hradová, ktorú sme si zvolili za svoj „prvý“ samostatný výlet. Čarovné zákutia týchto miest sa nám tak vryli do srdca a duše, že sme sa rozhodli sem chodiť pravidelne každý rok. A tak je tomu doposiaľ. V tomto prvom roku založenia oddielu sme ešte navštívili Muránsky hrad a Hrdzavú dolinu na Muránskej planine, Trstie a niektorí členovia individuálne aj Slovenský raj a Malú Fatru.

Keďže 25 rokov v činnosti jedného spolku je už pekná história, pripomeňme si hlavné medzníky aspoň v skratke:

Rok 1984: V polovici apríla začína svoju činnosť nový oddiel v okrese pod názvom: Odbor turistiky pri Telovýchovnej jednote Slovan Rimavská Baňa – predseda Ondrej Knapp

19.máj – 1.ročník prvej tradičnej oddielovej akcie- výstup na Hradovú

Rok 1985: Január – 1.ročník druhej oddielovej akcie: Pochod vďaka na Kraskovskú pastvu

Leto – 1.ročník tretej tradičnej, ale viacdňovej akcie. Dostáva názov Turistická dovolenka.

25 ROKOV NA NOHÁCH

Rok 1988: Zmena predsedu - Ondrej Knapp sa po štyroch rokoch vzdáva funkcie predsedu a novým sa stáva spoluzakladateľ oddielu, Dušan Kojnok. Rok 1990: Po zániku Telovýchovnej jednoty Slovan Rimavská Baňa odbor turistiky zostáva, ale mení sa názov na: Turistický oddiel KOS Rimavská Baňa. Rok 1993: 1.apríl – Turistická svadba Mirka & Dušan. Rok 1994: Po prvýkrát sa obraciame na obecny úrad v Rimavskej Bani so žiadosťou o poskytnutie jednorázového príspevku vo výške aspoň 500,- Sk, pri príležitosti 10. výročia založenia oddielu. Aj napriek predošlému prísľubu starostu Jána Krištofa nám príspevok neposkytli, len zamietavé stanovisko k žiadosti. Nulová podpora a ignorácia jediného športového klubu v obci bola tiež jedným z dôvodov zmeny sídla oddielu a následnej úpravy názvu na: Turistický oddiel KOS Rimavská dolina so sídlom v Tisovci.

24.október 1994 – smutný deň v oddieli: Vo veku nedožitých 60 rokov nás navždy a náhle opúšťa naša Valéria Husaníková, členka od r. 1989.

Rok 1995: Prvýkrát je súčasťou januárového Pochodu vďaka aj výročná členská schôdza.

12.november – 1.ročník štvrtej tradičnej akcie, tento krát na počesť Valiky Husaníkovej. Akcia dostala

názov Valikinou trasou.

Rok 1996: Zmena predsedu – novou sa stáva Silvia Koniarová.

Rok 1997: Opäť zmena predsedu – stáva sa ňou Viera Kuchtoľová.

Kríza v oddieli, za rok len tri akcie, hrozí rozpad. Kritický rok!

Rok 1998: Opäť zmena predsedu, funkcie sa ujíma Dušan Kojnok a oddiel zároveň zaregistruje ako samostatný právny subjekt, občianske združenie pod názvom Klub slovenských turistov, Turistický oddiel KOS Rimavská dolina so sídlom v Tisovci (od 30.12.1997).

Rok 2000: Prvý finančný príspevok od mesta Tisovec.

Rok 2002: Oddiel sa registruje na notárskej komore a stáva sa tak prijímateľom 1% z odvodených daní. Ku koncu roka tak získavame prvé finančné prostriedky pre oddiel.

Rok 2003: Opäť sme poberateľmi 1% z daní fyzických osôb. Výrazné zväčšenie členskej základne až na 42 členov. Pod naše krídla priberáme aj žiakov školského turistického krúžku s ich vedúcimi.

Rok 2004: Už tretí rok sme poberateľmi, ale už 2% z daní. Pre oddiel je to v tomto roku možnosť výraznejšieho prísunu finančných prostriedkov.

10.január – smutný deň v oddieli - práve v deň plánovaného konania Pochodu vďaka a práve v 20.roku existencie oddielu nás po ťažkej a zákernej chorobe opúšťa jeden z jeho zakladateľov, Ondrej Knapp.

Opäť podstatné zvýšenie počtu členov až na 65, čím sa stávame najpočetnejším turistickým oddielom v okrese.

Rok 2005: Prvá akcia nového roka mení názov, na počesť zakladateľa, prvého predsedu oddielu a iniciátora tejto akcie. Z Pochodu vďaka sa tak stáva „Ondrejev pochod vďaka“.

Záujem o turistiky s našim oddielom stúpa. Členská základňa narastá. Počet akcií uskutočnených v roku 2005 bol 15.

Rok 2006: Našich členov neustále pribúda. 105 členov v tomto roku je toho dôkazom. Počet uskutočnených akcií 19, z toho 2 brigády. Na jednej to bolo čistenie chodníka na Hradovú, spoločne s ochranármi Národného parku Muránska planina. Na druhej sme čistili Rimavu. Z najúspešnejších akcií to bolo Slovenský kras zvonka i zvnútra s návštevou jaskýň Domica a Gombasecká a priepasti Silická ľadnica, dvojdný pobyt v Slovenskom raji, Výstup na Veľký Choč s návštevou hradu Likava, dvojdný

pobyt na Orave spestrený prehliadkou Oravského zámku, skanzenu v Zuberici, prechodom Juráňovou dolinou a kúpaním v Meander parku v Oraviciach. Vydarená a bohatá na zážitky bola aj Turistická dovolenka vo Východných Čechách na Náchodsku a v Adršpašských skalách. Na jeseň sme navštívili Vysoké Tatry, Trstie, absolvovali Clementisovu cestu, vystúpili na Klenovský Vepor a hrad Muráň a prešli už po 12. krát Valikinou trasou.

Rok 2007: Počet uskutočnených akcií :18. Brigáda pri čistení vodného toku Rimavy v júni, dve brigády pri vynáške materiálu na stavbu náučného chodníka na Hradovú. Mimoriadny záujem bol o náučný výlet za krásami opálových baní pod Dubníkom, kam smerovali z Tisovca aj dva autobusy plné našich členov. V rámci vlastnej tematickej aktivity „Hrady a ich povesti“ sme navštívili počas roka hrady Lietava, Lednica a Vršatec. Zaujímavými boli výstupy na Ostrú a Tlstú vo Veľkej Fatre, mokrá túra k Roháčskym plesám a na Baníkovské sedlo v Roháčoch, či túra na poľskej strane Tatier. Jubilejná turistická dovolenka s poradovým číslom 20, po prvýkrát v histórii oddielu mimo hraníc Slovenska a Čiech. Miesto pobytu: Národný park Paklenica v Chorvátsku. Na 13. ročníku Valikinej trasy až 62 účastníkov! Z nich 26 z košíckého turistického oddielu Víkend. Vrcholom bola vynikajúca turistická kapustnica pripravená Jarom Lackom. 26. októbra otvorenie Náučného chodníka na Hradovú. Peniaze na činnosť sme získali vďaka 2% z daní od viac ako stovky občanov a tiež ako príspevok z mesta.

Rok 2008: Z osemmástich naplánovaných akcií uskutočnených až 16. Počet členov oddielu zatiaľ rekordný. Úctyhodných 110. Z toho až 51 detí. Druhý rekord sme dosiahli v účasti na výstupe na Hradovú. Dvadsaťosem piateho ročníka sa totiž zúčastnilo 94 ! turistov, nielen našich členov, ale aj z iných oddielov okresu. Vysoké percento tvorili neregistrovaní občania z nášho mesta, rodičia s deťmi. Z príležitosti jubilejného výstupu sme dali vyrobiť pre účastníkov originálne drevené kľučky s logom oddielu a pohľadnicu mesta a okolitej prírody. Lákadlom určite bol aj výborný turistický guláš, ktorý nám sponzorsky zafinancoval a osobne pripravil Jaroslav Lacko, poslanec Mestského zastupiteľstva a predseda Komisie kultúry a športu. Ďalšími vydatými akciami boli: Veľká noc v Malých Karpatoch, výstup na Pustý hrad a Vigľaš, návšteva hradu v Modrom Kameni, nazvaná MDD na hrade s hračkami, Víkend v Pieninách, prechod z Čertovice cez Ďumbier a Vajskovskú dolinu do Krpáčova, výstup na Jahňací štít, dvojdný prechod hlavným hrebeňom Veľkej Fatry, či nenáročný prechod trasou z Donoval cez Šachtíčky do Španej doliny. V rámci prechodu Clementisovou cestou sme sa zúčastnili hľadania prameňa Rimavy z dôvodu príprav jeho sprístupnenia. Na činnosť nám poskytl príspevok aj mesto Tisovec, ale hlavným zdrojom príjmov boli aj v tomto roku 2% z daní fyzických osôb.

Rok 2009: Ďalší rekord, čo do počtu členov! Nárast o dvadsiatu nových! Až 130 platiacich členov na rok 2009.

Z bohatého Kalendára akcií na rok 2009 sme zatiaľ absolvovali:

25. Ondrejev pochod vďaka, 43. Slovenský zimný zraz turistov v Prešove, Zimný výstup na Trstie, Po literárnych a historických stopách v BBSK do Španej doliny a Tajova, Za vlkami do Polonín, 26. Výstup na Hradovú, „Hrady a ich povesti“ : Šomoška a Fiľakovský hrad, vydatý víkend v Malej Fatre, návštevu Sklabinského hradu a skanzenu v Martine, výstup na Kráľovu hoľu.

A ideme ďalej.
Do druhej dvadsaťpäťky.

Dušan Kojnok

Firma Interstil Slovakia, k.s., Daxnerova ul. 1411, 980 61**Tisovec**

vyhlasuje **KONKURZ** na pracovnú pozíciu administratívnej pracovníčky.
Druh pracovného pomeru: **hlavný** - zastupovanie počas materskej dovolenky.

Termín nástupu: podľa dohody, predbežne september - október 2009.

Podmienky:

- požadované vzdelanie: stredoškolské s maturitou,
- jazykové znalosti: nemecký jazyk (aktívne),
- iné znalosti: práca s počítačom, základy účtovníctva ako je jednoduché účtovníctvo, fakturácia, korešpondencia,
- zodpovedný prístup k práci, spoľahlivosť, dobré komunikačné schopnosti.

Žiadosti s fotkou posielajte v termíne do 10.7.2009 na adresu Interstil Slovakia, k.s., Daxnerova 1411, 980 61 Tisovec, alebo prineste osobne do kancelárie firmy.

Telefonický kontakt: 047/5494500

E-mail: interstil@stonline.sk

Milan Posuch-RK Mat'a

**Sprostredkovanie predaja, prenájmu a kúpy
nehnuteľností**

Chcete predaj, kúpiť, nehnuteľnosť? Stačí zavolať na uvedené tel. čísla a dohodnúť si osobné stretnutie.

0911 643998

reality@rk-mata.sk

0903 043536

Z našej ponuky vyberáme:

1. Rodinný dom v Tisovci	2. 2,5-izbový byt v Tisovci
3. Rodinný dom v Ratkovskom Bystrom	4. Rodinný dom v Očďanoch
5. Trojizbový byt v Rim. Sobote	6. Dvojizbový byt v Rim. Sobote
7. Rodinný dom v Hriňarských Zalužanoch	8. Garáž v Rim. Sobote
9. Rozostavaný rod. dom vo Veľkom Blhu	

Ponuka palivového dreva

Predávame palivové listnaté a ihličnaté drevo.

Listnaté: 1 prm 25,50 € s dovozom

Ihličnaté: 1 prm 17,50 € s dovozom

Blížšie informácie: 0903 449134 p. Martin Hudec

Vymením 3-izbový rodinný dom 162 m² v Tisovci bez záhrady, za väčší so záhradou v lokalite Tisovca. Rozdiel doplatím.
0949 460 009

Dám do predaja alebo prenájmu rodinný dvojizbový dom v Rimavskej Píle Hlavná č. 126.
0908 508935

Predám 2-iz. tehlový byt v os. vlastníctve, 59 m², plastové okná, balkón, 2 pivnice, bytovka zateplená, nová strecha, Tisovec, Francisciho 834, 1.p., veľký dvor, pokojné prostredie; cena dohodou.
0944 009575

MDD v Rimavskej Píle

Dňa 31.5.2009 Občianske združenie ZDaR Rimavská Píla aj napriek nepriaznivému počasiu, zorganizovalo pre deti potulky rozprávkovou krajinou. Deti sa mohli stretnúť z množstvom rozprávkových bytostí, pri ktorých si mohli zmerať svoje fyzické a vedomostné schopnosti, za ktoré dostali sladké odmeny. Stretli populúšku, ktorej pomohli triediť hrach a fazuľu, Jánošíka, kde ukázali svoju silu, perníkovú chalúčku s Ježibabou, kde ukázali svoju šikovnosť a mnoho iných postavičiek. Na konci im čarodejnice uvarili „Horúceho psa.“ Za toto pekné popoludnie, by som chcel poďakovať mládeži z obce za spoluprácu, mamičkám za napečené koláčiky a samozrejme sponzorom: Mäso – údeniny Novák, ALFEX, Potraviny Demian, Slivková Slávka, Vasová Zuzana, súkromný podnikateľ z Tisovca, Koniar Jaroslav a Kyseľ Hnúšťa. Ďakujeme.

Marián Folko, OZ ZDaR

**Výsledky hlasovania vo voľbách do EURÓPSKEHO PARLAMENTU
v Tisovci a m.č. Rimavská Píla**

OKRSOK	1	2	3	4	5	sum.
Počet oprávnených voličov	461	817	873	763	388	3302
Počet oprávnených voličov, ktorým boli vydané obálky	67	191	176	115	76	625
Počet odovzdaných platných hlasov	64	186	171	113	75	609
ES-Hnutie za demokratické Slovensko	4	21	4	10	10	49
Sloboda a Solidarita	0	6	7	3	3	19
SMER-sociálna demokracia	33	94	94	63	38	322
Strana zelených	0	4	5	3	1	13
SDKÚ-Demokratická strana	14	22	25	16	10	87
Demokratická strana	0	1	1	0	0	2
MISIA 21-Hnutie kresťanskej solidarity	0	0	0	0	0	0
Agrárna strana vidieka	0	1	0	0	0	1
Konzervatívni demokrati Slovenska-Občianska konzervatívna strana	3	1	3	0	2	9
Strana maďarskej koalície-Magyar Koalíció Pártja	0	0	0	0	0	0
Komunistická strana Slovenska	2	4	3	2	1	12
Slovenská národná strana	8	21	18	10	8	65
LIGA, občiansko liberálna strana	0	0	0	2	1	3
Strana demokratickej ľavice	0	2	2	0	0	4
Slobodné fórum	0	3	8	2	1	14
Kresťanskodemokratické hnutie	0	6	1	2	0	9

Účasť v %: 18,92 %

Spracovala: B.Bráňanová, MsÚ Tisovec

MESTO TISOVEC

informuje právnické a fyzické osoby, že **ponúka** na odpredaj prípadne do dlhodobého nájmu nehnuteľný majetok :

trvalé trávne porasty – parcela č. CKN 5301/1 o výmere 3714 m2 vedená na LV č. 1354 v celosti

Ponúkaný pozemok sa nachádza v lokalite Krivá neďaleko mesta, prístupný, v mierne svahovitom teréne, v minulosti využívaný ako „školské políčko“. Nehnuteľnosť je bez tiarch a vecného bremena.

Kupujúcim sa stane záujemca, ktorý ponúkne najvyššiu kúpnu cenu.

Písomné ponuky s cenovou ponukou, prípadne žiadosti o dlhodobý prenájom zasielajte, doručte na adresu: Mestský úrad Tisovec, Námestie Dr. V. Clementisa č. 1, 980 61 Tisovec

Ponuku na odpredaj doručte v zalepenej obálke s označením „PONUKA – CKN 5301/1“

Toto oznámenie nie je verejným návrhom na uzatvorenie zmluvy alebo obchodnou verejnou súťažou v zmysle Obchodného zákonníka.

Mesto Tisovec si vyhradzuje právo zrušiť ponuku v ktorejkoľvek jej fáze alebo neprijat' žiadnu z predložených ponúk.

Predmetný pozemok je možné obhliadnuť v pracovných dňoch v čase od 8.00 – 14.00 hod. na základe telefonického dohovoru so zamestnancom odd. Výstavby, ŽP a RM MsÚ v Tisovci, t.č. 047/5493265.

Ing. Peter Mináč, primátor mesta

POŽIČOVŇA BAGROV

- PREDAJ A PRENÁJOM BAGROV
- ÚPRAVA TERÉNOV
- NÁKLADNÁ PREPRAVA DO 19 TON
- DOVOZ ŠTRKU, PIESKU, ZEMINY
- VÝKOPOVÉ A BÚRACIE PRACE

NAJLEPŠIE CENY V OKRESE

Tel.: 047-58 12 888, -889

Fax: 047-58 12 890

Mobil: 0902 700 447

0903 700 447

**OWIPEX s.r.o.,
JESENSKÉHO 1895
979 01 RIMAVSKÁ SOBOTA**

owipex

